

พบกันตอนพระอาทิตย์ตกดิน

See You at Sunset

“ฉันขอบอกเลยว่าไม่ยอมให้แต่งงานเด็ดขาด”

สุนีย์ หญิงวัยห้าสิบเศษที่ยังดูเหมือนอายุสามสิบเท่านั้น เพราะใบหน้าเต่งตึงแทบไร้รอยเหี่ยวย่น เดินคุยโทรศัพท์ กลางห้างสรรพสินค้าหูดัดสถานทูตแห่งหนึ่งที่ไม่ค่อยมีคนเดิน เธอมาดูสาขาหนึ่งของธุรกิจนี้ในห้างแห่งนี้

เสียงในโทรศัพท์ตอบกลับมาว่า “ไม่ลองเจอดูสักที ละ อย่างนี้เจ้าต้อมจะหาว่าเธออคตินะ” วิภา เพื่อนของสุนีย์หมายถึงไตรรัตน์ ลูกชายของสุนีย์ วิภาพูดด้วยเสียงอิดหนาระอาใจ เพราะสุนีย์บ่นเรื่องนี้ให้ฟังไม่รู้กี่รอบ

“ไม่เจอ ยังไงมันก็หาว่าฉันอคติอยู่แล้ว คนมันเกลียด เจอก็กเกลียด เข้าใจไหม มีอย่างที่ไหน เราทำธุรกิจแพชั่น มีหน้ามีตาในสังคม เจอดาราสาว ๆ สวย ๆ

ตั้งเป็นโขยง แต่ดันอยากแต่งงานกับผู้หญิงขายโลงศพ
อายุก็ไม่ใช่น้อย ตั้งสามสิบกว่า ไม่กว่านิคณะยะ
กว่ามากด้วย เอามาทำแกงอะไรมืทราบ”

สุนีย์เป็นนักธุรกิจหญิงนำเข้าเสื้อผ้าแบรนด์ดังที่
ประสบความสำเร็จอย่างล้นหลาม ไม่ว่าเศรษฐกิจจะ
ถดถอย ผู้คนบ่นว่าไม่มีเงินใช้จ่ายเพียงใด แต่ไม่เคย
กระทบกระเทือนธุรกิจของสุนีย์ เพราะลูกค้าของเธอ
มีกำลังซื้อ สุนีย์จึงไม่เคยมีเรื่องกังวลใจอย่างจริงจัง
ใบหน้าและผิวพรรณดูอ่อนวัยจากการบำรุงด้วยครีม
ราคาแพง เธอไม่เคยต้องตรากตรำ ด้วยสามีและ
ครอบครัวตนเองร่ำรวย มีธุรกิจที่ทำกำไรมหาศาล ชีวิต
ทุกวันอยู่แต่กับสิ่งสวยงาม คนรอบตัวมีแต่นายแบบและ
นางแบบ รวมถึงเสื้อผ้าที่ออกคอลเล็กชั่นใหม่ตลอดเวลา
“เนียละน้ำ เขาถึงบอกว่า ลูกเลี้ยงได้แต่ตัว พอโต มัน
ก็มาแข่งซื้อกับเรา” สุนีย์บ่นต่อ

“แต่ตอนนั้นเธอเรียกลูกชายยายจอมจิตที่ตามใจแม่
ทุกเรื่องว่าลูกแห่งไม่ใช่เธอ” วิภาแย้ง

“เออ แต่ตอนนี้ฉันอยากให้มันเป็นลูกแห่งบ้างแล้ว
มันขยันขันใจฉันเหลือเกิน สั่งซ้ายมันเดินขวา สั่งหน้า
เดินหลัง นี่โชคดี ขัดใจเรื่องทำงานแล้วยังมีกำไร แต่
เรื่องแต่งเมียนี้ฉันยอมไม่ได้”

“ยายแม่ผิวมหากัย” เพื่อนของเธอประณาม

“หยุดเลย สาวทีนทีก็อย่างหล่อนไม่มีลูก หล่อน
ไม่ต้องนอนเอาเท้าก่ายหน้าผากเหมือนฉันเวลาลูกไม่ได้

อย่างใจหรรอก”

“เออ ๆ ไม่มีลูกของตัวเอง เลยต้องมาฟังเรื่องลูก
ของเธอนี่ไง” วิภาหัวเราะ

“แน่นอน มีเวลาว่างก็ใช้ให้เป็นประโยชน์ซะ” สุนีย์
บอก

“แม่ครับ” ไตรรัตน์ ลูกชายของสุนีย์เดินมาทัก
ข้างหลัง เขาเพิ่งคุยธุระเสร็จ สุนีย์สะดุ้งและรีบบอกเพื่อน
“แค่นั้นวิ เดียวโทร.ไปใหม่ รับผิดชอบนะ” เธอวางสาย
และมองหน้าลูกชายเหมือนไม่รู้ไม่ชี้ เมื่อถูกเขาจ้องนาน
โดยไม่พูดอะไร เธอก็เป็นฝ่ายร้อนตัว

“อะไร แม่ไม่ได้พูดอะไรเรื่องของแกนะ” สุนีย์
ลยหน้า ปากจีบ

“ผมก็ไม่ได้ว่าอะไรสักหน่อย ผมรู้ว่าแม่ว่างเมื่อไหร่
ก็ต้องโทร.ไปนิทาผมกับแฟนผมให้คนโน้นคนนี้ฟัง
โดยเฉพาะน้ำวิ” ไตรรัตน์ยกไหล่และขยับจะเดินลงบันได
เลื่อนเพื่อไปยังที่จอดรถ

“ตาย พูดได้เต็มปากเต็มคำว่าแฟน ฉันขอสาบาน
ต่อหน้าคาร์ล ลาเกอร์เฟลด์, คริสเตียน ดืออร์, เวอร์ซาเซ่
ไว้ตรงนี้เลยนะ ถ้าแกจะเอาแม่ผู้หญิงชายโง่นั้นเข้าบ้าน
ก็รอให้ฉันตายซะก่อนเถอะ และขอบอกว่าฉันตายยาก
หมอดูบอกว่าฉันจะอายุร้อยปีฉัฟ ถ้าแกรอได้ก็เชิญ” สุนีย์
เข้าไปพูดใกล้ๆ หูลูกชายจนอีกฝ่ายถอนใจและถอยห่าง

“แม่ครับ นี่เราอยู่ในละครน้ำเน่าหรือไง เราอยู่ใน
วงการแฟชั่น วงการศิลปะ เราควรเปิดใจให้กว้างไม่ใช่

หรือ พ่อเขายังไม่ว่าอะไรเลย”

“วงการแพทย์นี่แหละ ต้องรักษาอิมเมจ ต้องมีคลาส เสื้อผ้าที่เก๋ขายตัวละยี่สิบบาทหรือใจ สองหมื่นอัพนะยะ ถ้าแกได้เมียเป็นผู้หญิงขายโลง ลูกค้าเราจะคิดยังไง อุตสาหัสจะไปเรียนถึงเมืองนอกเมืองนา เรื่องแค่นี้ก็ไม่ต้องมองแกมีแต่คอลลาเจนหรือใจ” สุนีย์แตกคันทิ้งที่เธอเองเป็นคนบังคับให้ลูกชายตีคอลลาเจนสกัดเสมอเพื่อให้ดูอ่อนวัยเช่นเดียวกับเธอ “ส่วนพ่อแกก็เป็นอาจารย์ธรรมดา เขาไม่รู้เรื่องอะไรหรอก ไม่รู้ละ แกต้องเลิกกับยายนั่นภายในเดือนนี้ ฉันจะได้เจรจากับน้องมันนี่ให้มาควงกับแก” น้องมันนี่คือดารานางแบบที่กำลังมาแรง และคุณสุนีย์ติดต่องี้ให้มาเป็นแบรนด์แอมบาซเดอร์

ไตรรัตน์นั่งเงยบ เขารู้ว่าแม่เป็นคนปากร้ายเช่นนี้ จึงไม่ถือสา “ภาพลักษณ์บริษัท ใช้ภาพแม่คนเดียวก็พอ มั้งครับ ปกติผมก็ไม่ได้เป็นคนออกหน้า ดูแต่บัญญัติกับงานกฎหมาย แต่ผมไม่เลิกกับเขา เรารู้จักกันมาสิบเจ็ดปี ตั้งแต่เรียนแล้ว เขาเป็นคนดี ผมจะริบแต่งงานกับเขาด้วยซ้ำ” พุดจบไตรรัตน์ก็เดินลืวไปโดยไม่รอมารดา

สุนีย์อยากร้องกรี๊ด กัดโทรศัพท์หาวิภา แต่คราวนี้ อีกฝ่ายไม่รับสาย ไม่เป็นไร โทร.ไปให้ซึ้นมิสคอลลอสักสิบสาย เดี่ยววิภา ก็โทร.กลับ ไม่เกินยี่สิบสี่ชั่วโมง เพื่อนยังไว้ใจได้ว่าลูก ขานั่นโทร.ไปร้อยสาย บางทีก็ไม่รับ แต่...

ผ่านไปสี่สิบแปดชั่วโมงแล้ว วิภา ก็ยังไม่โทร.กลับ

สุนีย์เริ่มหงุดหงิด เดี่ยวนี้วิภาเกล้าเมนเธอ แม้จะเป็นเพื่อนกัน แต่สุนีย์สั่งวิภาได้เสมอ เพราะเธอเป็นเพื่อนที่รวยกว่า วิภาไม่รู้หรือไม่ว่าการที่เธอยอมคบด้วยถือเป็นบุญนักหนา ไม่รู้ละ ถ้าวิภาไม่โทร.กลับมาภายในวันนี้ เธอก็ไม่จ้อ เธอมีเพื่อน ที่ยินดีจะรับโทรศัพท์จากเธอ เยอะแยะไป

เสียงโทรศัพท์ดังขณะเธอเดินอยู่บนถนนข้างห้างสรรพสินค้า สุนีย์หยิบขึ้นมาดู เบอร์ของวิภา เธอยิ้มสั้นๆ กดรับและกรอกเสียง “ไปมุดหัวอยู่ที่ไหนมาจะรู้ใหม่วันนั้นตาต่อม...”

“เดี๋ยวคะ นี่ไม่ใช่คุณวิภา นะคะ เอ่อ ดิฉันเป็นหลานป้าวิคะ โทร.มาแจ้งว่าคุณป้าเสียแล้วคะ”

สุนีย์หยุดกลางถนนโดยไม่ได้มองรถที่กำลังวิ่งเข้ามา สุนีย์ไม่ชอบไปงานศพ มารดาของเธอยังมีชีวิตอยู่ ส่วนบิดาก็เสียก่อนที่เธอจะรู้เรื่องราว สามียและญาติสนิท ล้วนสุขภาพดีและยังมีชีวิตอยู่ทุกคน เพื่อนนักธุรกิจ ในวงการก็ยังแข็งแรงดี หากเป็นญาติของคนเหล่านี้ เสียชีวิต เธอก็มักส่งสามีหรือลูกชายไปแทน เพราะเธอไม่ชอบเสียเวลากับงานศพ

‘ใครก็ไม่รู้ ไม่รู้จัก จะแสดงความเสียใจก็ไม่จริงใจ แล้วยังต้องไปนั่งฟังพระสวดยาวเหยียด ไม่รู้เรื่อง ไม่รู้จะไปทำไม’ สุนีย์บอกลูกชายและมอบหมายให้เขาไปแทน แต่งานนี้เป็นงานศพวิภา

‘ไม่มีใครรู้จักวิภา แต่สุนีย์รู้จัก เธอจึงต้องไปงานศพ

ของวิภาอย่างไม่มีข้อหลีกเลี่ยง

งานศพของคนกรุงเทพฯ นั้นมักตั้งศพที่วัดใกล้บ้าน หากเป็นคนใหญ่คนโตมักตั้งศพที่วัดใหญ่ใจกลางเมือง ที่สามารถรับแขกได้จำนวนมากและเดินทางสะดวก เวลางานมักเป็นช่วงหกโมงเย็นหรือหนึ่งทุ่ม เพื่อฟังพระ ๔ รูปสวดพระอภิธรรม ๔ จบ เมื่อพระสวดจบ เจ้าภาพ อาจเลี้ยงอาหาร เช่น ข้าวต้ม ก๋วยเตี๋ยว กระจ่างปลา และ นิยมสวดเป็นเลขคือ ๑, ๓, ๕ หรือ ๗ คืบ

สุนีย์คิดว่างานศพวิภาคงมีคนมาไม่กี่คน ส่วนใหญ่น่าจะเป็นเพื่อนสมัยเรียน นอกจากนั้นก็จะเป็นพวก ส.ส. ในชุมชน พวกที่มาเป็นเพื่อนพ่อแม่ เพื่อนของหลาน ของน้ำ คนแถวบ้านที่เคยเดินผ่านกันไปมา แม้คำที่เคยชู้กับข้าวกัน คนที่มาตามมารยาท

แต่ไม่มีใครรู้จักวิภาจริง ๆ วิภา เพื่อนของเธอ...

ไตรรัตน์ขับรถเข้ามาในประตูแคบของวัดที่ติดไฟเพียงสลัวเพราะมีศาลาสวดเพียงศาลาเดียว เขาบอกให้แม่ลงก่อนเพื่อเขาจะได้วนไปหาที่จอดรถ

“แม่เดินดี ๆ นะครับ อย่าเหม่อเหมือนคราวที่แล้วอีก” ไตรรัตน์มองที่ข้อศอกแม่ของเขาที่มีรอยถลอกจากการล้มขณะหลบรถที่วิ่งมา เขารู้สึกใจไม่ดีเมื่อเห็นมารดา ผู้อยู่ยงคงกระพันมีบาดแผลได้

สุนีย์พยักหน้า ก้าวลงจากรถ เมื่อเดินไปที่ศาลา มองเห็นกระดานหน้าศาลาที่แจ้งชื่อผู้เป็นเจ้าภาพ

งานสวดพระอภิธรรม

คุณวิภา จงใจดี

เจ้าภาพคืนแรก ญาติและครอบครัว

เจ้าภาพคืนที่สอง ญาติและครอบครัว

เจ้าภาพคืนที่สาม ญาติและครอบครัว

สุนีย์เดินเข้างาน แก้อื้อว่างมากมาย ประเมินด้วย
สายตาแล้วมีคนไม่ถึงยี่สิบคน ไม่มีเพื่อนสมัยเรียนเลย
นอกจากเธอ วิภาถูกลืมเสมอแม้กระทั่งตอนตาย หญิง
วัยกลางคนอายุประมาณสี่สิบปีเดินเข้ามาหาและไหว้

“สวัสดิ์ค่ะ คุณสุนีย์ เพื่อนป่าวิภาใช่ไหมคะ” การ
แต่งกายของสุนีย์แตกต่างจากทุกคน จึงมองออกง่าย
“เชิญจุดธูปไหว้พระและไหว้ศพก่อนค่ะ”

สุนีย์ทำตามขั้นตอน กราบพระสามครั้ง จากนั้น
จุดธูปหนึ่งดอกหน้าศพเพื่อน และต้องเอียงคอ เพ่งมอง
สิ่งแปลกตา เพราะสิ่งที่อยู่ตรงหน้าเธอหาใช่โลงไม้
ประดับไฟกะพริบ ดอกไม้หน้าหีบศพไม่ได้จัดเป็นช่อๆ
วางซ้ายขวาแบบขอไปที

หากแต่เธอเห็น *สวนดอกไม้*

สวนดอกกุหลาบบนผืนหญ้าประดับหน้าโลงศพ ซึ่ง
ปกติมีแต่ช่อดอกไม้ตั้งอยู่บนโครงไม้ โลงสีขาวเรียบ
ไร้ลวดลายนี้ตั้งอยู่บนเวที ปูด้วยผืนหญ้าสีเขียวประดับ
ด้วยดอกกุหลาบสีแดงเพียงห้าดอกที่ชูช่อกลางกอเฟิร์น
ดูเป็นธรรมชาติราวกับอยู่ในสวน แม้ว่าจะสวยเพียงใด

แต่ในงานศพมีความเชื่อว่าห้ามชมว่าสวย ให้ชมว่าดูดีเท่านั้น

รูปถ่ายของวิภาดังงาม ไม่ใช่รูปขาวดำหน้าเคร่งขรึม แต่เป็นรูปตอนไปทัศนศึกษาที่โตสีกแห่ง รอยยิ้มสดใส มีน้ำมีนวล มีความสุข ต่างจากตัวจริงที่ดำคล้ำ ผิวหยาบกร้านและแก่ชรา ในรูปวิภาดูเด็กมาก ทำให้นึกถึงวิภาคนั้น วิภาสมัยยังเป็นนักศึกษาผู้ยังไม่รู้จักโลก มีความเพ้อฝันมากมาย ก่อนจะถูกกาลเวลาและความโหดร้ายที่เรียกว่าความเป็นจริงลบรอยยิ้มนั้นที่ละน้อย สุนิย์นึกชมคนที่เลือกรูปนี้ในใจ เมื่อรูปถ่ายมาอยู่กลางสวนดอกไม้ ก็ดูประหนึ่งวิภากำลังมีความสุขกับการเดินชมสวนอยู่

ดูมีความสุขนะยายวิ เพราะรับโทรศัพท์เรื่องเธอทำฉันเกือบตายแล้วใหม่ละ เธอนี่นะ

สุนิย์กราบศพหนึ่งรอบโดยไม่แบมือ เป็นครั้งแรก และครั้งเดียวที่เธอไหว้วิภา

เธอได้มานั่งเก้าอี้แถวหน้าตามที่หลานของวิภาซึ่งแนะนำตัวว่าชื่อวรรณิจัดไว้ให้ สุนิย์ยื่นซองสีขาวใส่ธนบัตรหนาให้แก่หลานของวิภาเป็นค่าทำบุญและช่วยงานแอบคิดในใจประสาณักรูกริกว่า ถ้ามีคนใส่ซองเท่าฉันแค่อีกคน งานนี้ก็ทำได้กำไรแล้ว

งานของวิภาจัดเรียบง่ายเหลือเกิน คงไม่ต้องใช้งบประมาณเยอะ วรรณิ์นำด้ายแดง สมุดทำมือเล่มบางหนึ่งเล่ม และน้ำเปล่าหนึ่งแก้วมาให้สุนิย์หลังจากนำ

ของเงินไปเก็บ

วรรณิ์มองหน้าสุนี๋ยอีกครั้งเหมือนมีอะไรค้ำของใจ
และในที่สุดก็เอ่ยออกมา

“คุณคงสำคัญมากนะคะ ก่อนป่าเสีย ป่ายังสั่งว่า
ให้โทรกลับมาหาคุณเลยคะ”

ไตรรัตน์เกือบหลุดหัวเราะที่เพื่อนแม่อังกลัวแม่
แม้แต่ตอนจะตาย แต่ก็กลั้นไว้ได้ เมื่อคิดอีกที มันช่าง
น่าเศร้ามากกว่าน่าหัวเราะ สุนี๋ยหน้าเรียบ จิบน้ำและ
มองสมุดเล่มจิ๋วในมือ เธอไม่ชอบรับแจกพวกโบรชัวร์หรือ
หนังสือธรรมะ แต่เธอรับไว้เพราะปกสมุดนั้นมีรูปวาด
ที่เธอจำได้ว่าเป็นรูปวาดของวิภา วิภาเคยวาดรูปเก่ง
สมัยเรียน

เธอเปิดออกอ่าน

ขอบคุณที่มางานศพของฉัน

ฉันมีข่าวร้ายและข่าวดีจะบอก ข่าวร้ายคือตอนที่คุณ
อ่านข้อความนี้ ฉันตายแล้ว ส่วนข่าวดีคือ คุณยังไม่ตาย

ฉันขอแนะนำตัวสั้น ๆ คนที่ไม่รู้จักฉันจะได้รู้ว่ามา
งานศพของใคร ฉันชื่อวิภา ใจดี เมื่อเรียนจบฉันอยู่
บ้านช่วยแม่ขายของเล็ก ๆ น้อย ๆ มาตลอดสามสิบแปดปี
แม่ของฉันทำงานอยู่คนเดียวเพื่อส่งพวกเราเรียน งาน
ขายอาหารเป็นงานหนักและเป็นสิ่งที่แม่ฉันทำอยู่คนเดียว
มาตลอด ฉันจึงคิดว่าต้องอยู่ช่วยแม่ทำงานและส่งน้อง ๆ
เรียน

ฉันไม่มีลูก ฉันจึงขอบคุณมากที่มางานของฉัน
ทำให้นางนี้ไม่เจียบเหงาจนเกินไปนัก ให้วัดได้มีงานและ
เงินทำบุญสืบต่ออายุพระศาสนาต่อไป

สำหรับเพื่อนของฉัน ซึ่งมีไม่กี่คน บางคนเพิ่งคุยกัน
เมื่อวาน บางคนอาจห่างเหินกันเหมือนคนแปลกหน้า
กันไปแล้ว ฉันขอโทษที่ไม่ได้อยู่ในวันทุกข์หรือวันสุข
ของเธอ แต่ขอบคุณที่สุดที่เธอไม่ลืมฉันในวันตาย

อาจเหมือนคนปล่อยวางไม่ได้ และฉันคงไม่ได้ยิน
อะไรแล้ว แต่หากงานนี้เจียบนัก และพวกคุณไม่มีอะไร
จะคุยกัน นึกถึงเรื่องของฉัน ชมฉัน หรือนินทาฉัน และ
ร้องให้ออกมาเบาๆก็ได้ เรื่องของฉันที่เป็นแค่...

...

ข้าพเจ้าแก่ขึ้นตามลำพัง
เจียบสงบไฟหลังน้ำผึ้งหน้า
สะทกสะทอนรอรวงรูปร่างชรา
ในรูปลำนาวาอันปวดใจ...^๑

แล้วพบกันใหม่

วิภา

ป.ล. กลอนนี้ฉันเจอมันตอนไปห้องสมุดของวัด
คิดว่าเหมาะกับสถานการณ์ดีจัง อยากให้ทุกคนได้อ่าน

^๑ จากแก่ขึ้นตามลำพัง โดยกานติ ณ ศรีทธา

ยายวิภาตัวแสบ ยังไม่วายพูดอะไรที่ไม่เป็นมงคล ใครจะอยากไปเจอเธอยะ สุนีย์คิดในใจและยกมือปาด น้ำตา ไตรรัตน์มานั่งข้างเธอเมื่อใดไม่รู้และยื่นผ้าเช็ดหน้า ให้ สุนีย์อายเล็กน้อย เธอไม่เคยร้องให้ต่อหน้าลูก ไตรรัตน์ซึ่งข้างหลัง มีหลายคนก้มหน้าปาดน้ำตาเหมือนกับ เธอ ไม่รู้ว่าร้องให้ให้วิภาหรือร้องให้ให้กับตนเองในอนาคต

สุนีย์หันกลับมา เอาผ้าเช็ดหน้าปิดหน้า...อยู่นาน เธอได้ยินเสียงข้างหลังพูดว่า “เขาส้มเติมไปนะว่าเขาดูแล คนอื่นดีขนาดไหน ไม่มีลูกมีผิว เพราะคอยแต่ดูแลแม่”

“น่าจะเขียนด้วยว่า ลูกๆ น้องชายได้ดี เรียนจบ เพราะเขาช่วยทั้งนั้น”

“ตอนแม่ป่วย ก็มีเขานี่แหละเฝ้าข้างเตียง เขาคคนเดียว”

มันเป็นความดี แต่เป็นความดีธรรมดา ไม่มีค่าให้พูดถึง ใครๆ ก็ต้องทำ ไม่ว่าจะทำดีระดับนี้มากเพียงใด ก็ไม่มีใครรักวิภาพอจะบอกได้ว่า เมื่อเธอตาย โลกก็จบสิ้น ไม่เลย โลกไม่จบสิ้น ไม่มีใครเป็นอะไรเลย

“อายุห้าสิบแปด แฮ่ ไม่มากไม่น้อย แต่ก็ยังไม่ตาย”

“ไม่มีทรัพย์สินสมบัติอะไรหรอก ได้ยินน้องๆ บอกว่ามีเงินติดธนาคารนิดเดียวกับทองไม่กี่บาท”

งานศพเป็นเช่นนี้เสมอ เรื่องที่ไม่เคยรู้ก็จะได้รู้ ใช้ชีวิตมาอย่างไรก็ได้รับรู้ที่ตรงนั้น

ทั้งที่ต่างกันขนาดนี้ เราสนิทกันได้อย่างไรนะ สุนีย์

นี่ก็ย้อน ก็คล้ายๆ กับตอนนี้ ทั้งสองเริ่มสนิทกันตอน
ใกล้เรียนจบ เธอทะเลาะกับแฟนและอยากระบายให้
ใครสักคนฟัง แต่ไม่มีเพื่อนคนไหนว่างเพราะต่างวุ่นกับ
การเรียนต่อและหางานทำ เหลือแต่วิชา ตอนนั้นสุนีย์
ขอแค่ว่าใครก็ได้ที่ฟังภาษาคนรู้เรื่องมาช่วยฟังเธอพูดซ้ำๆ
ย้ำๆ วนไปวนมา วิชานั่งฟังเธอคร่ำครวญจนตึกจนคืน
สมัยไม่มีโทรศัพท์มือถือ วิชารับโทรศัพท์กลางของที่บ้าน
ฟังจนตึกตื่นแม่ยุ่งจะกัด เสียงคนในบ้านบ่นลอยมาเข้าหู
สุนีย์จึงวางได้ คุยไปคุยมาอย่างไรไม่รู้ คุยกันมาสามสิบ
กว่าปีแล้ว

*ทำไมรีบตาย วิชา เรายังอายุไม่เท่าไรหรอกเลย
ตอนเรียนก็เหมือนผ่านไปเมื่อวาน เมื่อวานนี้เอง*

ขณะจับสมุดเล่มบาง สุนีย์จึงมองเห็นมือตัวเอง
เธอไม่รู้หรือกว่าหลายคนก็เป็นเช่นนี้ ใบหน้าไม่บอกวัย
แต่มือบอกเสมอ หลังมือที่เคยเรียบเนียน บัดนี้ปรากฏ
รอยย่น ระหว่างข้อนิ้วมีริ้วรอยเพิ่มขึ้น จะเหมือนงวงปีใน
ต้นไม้หรือเปล่านั้น หากจะนับอายุคน โดยเฉพาะผู้หญิง
ที่ฉีดโบท็อกซ์ ก็ให้นับที่ริ้วรอยบนมือ

ขณะนั้นเอง เสียงประกาศจากไมโครโฟนดังขึ้น
“ต่อไปนี่ขอเชิญเจ้าภาพกราบบูชาพระสงฆ์ที่จะมาสวด
พระอภิธรรม” ระหว่างที่วรณีและชายหญิงวัยกลางคน
อีกสองสามคนไปกราบพระ จากนั้นพระสงฆ์ที่นั่งต้นแถว
ก็ประกาศ ในมือถือกระดาษแผ่นหนึ่ง

“เจ้าภาพบอกว่าผู้ตายมีคำถามสามข้อให้พวกอาตมา

ตอบ ญาติโยมจะได้รู้ความหมายและตั้งใจฟังพระสวด
อาตมาคิดว่าน่าสนใจดี ก็เลยจะตอบให้สั้นๆ ก่อนสวดนะ
ข้อ ๑ ทำไมพระสงฆ์ต้องมากันสี่รูป-เลขสี่แทนสภาวะ
ชีวิตนะโยม คือ จิต เจตสิก รูป นิพพาน ลองไปหา
กันนะ อธิบายมันยาว รู้คร่าวๆ ตรงนี้ก่อน”

ผู้ฟังพยักหน้าหงึกๆ อาจคิดในใจว่า โอเคๆ เดี่ยว
ไปหาเอง รีบๆ สวดซะที่เถอะหลงพ้อ

“ข้อ ๒ หลวงพ่อสวดอะไรกันคะ”

ผู้ฟังได้ยินเสียงหัวเราะหึๆ ของหลวงพ้อ สุณีย์
ส่ายหน้าเมื่อคิดถึงเสียงอยากรู้ของวิภา

“พวกเราสวดอภิธรรม อภิธรรมเป็นธรรมชั้นสูง ถ้า
แปลแล้วจะมีความหมายว่า สังขารที่เกิดมาแล้วต้องพบ
ความแก่ เจ็บ ตาย อย่างศพที่เห็นอยู่ตรงหน้า เรา
เชื่อว่าสวดอภิธรรมเป็นการสนองคุณบิดามารดา เพราะ
พระพุทธองค์ทรงสวดโปรดพระพุทธรามารดา และการ
สวดยังช่วยให้พระอภิธรรมนี้ไม่หายไปด้วย เอ้า ข้อ
สุดท้าย ฟังแล้วได้อะไรคะ-ฟังแล้วได้หลายอย่าง ถ้า
คนป่วยฟังก็จะหายป่วยเร็ว หรือถ้าหมดอายุก็ไปสบาย
นะโยม ช่วยสะเดาะเคราะห์ ต่อดวงชะตาราตี เทวดา
ยังชอบฟัง

“ผู้ตายบอกต่อไปด้วยว่า ไม่ต้องแปลค่ะ ให้คน
สนใจไปหาอ่านเอง” หลวงพ่อกล่าวจบจึงยกตาลปัตร

คนทั้งศาลาถอนหายใจโล่งอก เพราะถ้าแปลเห็นที่
จะยาว เมื่อเสียงหัวเราะเบาๆ เงียบลงแล้วพระจึงเริ่มสวด

สุนีย์ไม่เข้าใจความหมาย แต่เมื่อรู้จุดประสงค์แล้ว เธอก็สามารถตั้งใจฟังได้มากขึ้น และจับคำประมาณว่า อนิจจัง สังขาร พอปได้ เธอไม่ต้องหงุดหงิดเพราะเสียง พุดคุยกันระหว่างพระสวด บางคนควักมือถือออกมากด ค้นหาความหมายของบทสวดดูเดี๋ยวนั้น

งานของวิภาแจกเพียงแต่ขนมและกาแฟ ซึ่งก็ดีแล้ว เพราะสุนีย์ไม่อยากกินอะไร พระจึงสามารถสวดต่อเนื่อง ได้เร็ว เมื่อพระเดินกลับ แหกหรือก็เริ่มทยอยกลับเช่นกัน และมีหลายคนเดินเข้าไปถ้ายรูปสวดดอกไม้หน้าโถง ไม่มีใครวางสมุดบางของวิภาทิ้งไว้บนเก้าอี้ ทุกคนถือกลับไปอย่างพร้อมเพรียง

วรรณิเข้ามาขอขอบคุณสุนีย์อีกรอบ สุนีย์อดถามไม่ได้ “นี่ยายวิเขารู้ตัวล่วงหน้าหรือ ทำไมเตรียมโนนเตรียมนี้ไว้เยอะจริง”

“อ้อ ไม่รู้หรอกค่ะ แต่มีคุ้ยๆ ไว้กับแพลนเนอร์ บ้าเขาเตรียมเขียนไว้ แล้วให้แพลนเนอร์จัดออกมานะคะ”

สุนีย์ทำหน้าที่หน้าเหวอ “เธอหมายถึงบริษัทขายโถงที่จัดการงานศพอะไรอย่างนั้นใช่ไหม เดี๋ยวนี้นำแบบนี้แล้ว เราะะ” เธอรู้ว่าบริษัทพวกนี้มีรูปแบบสำเร็จรูปให้เลือก มีกระทั่งโถงแช่เย็น ปรับอุณหภูมิ มีเค็ดตาล็อกดอกไม้หน้าศพ แต่จัดแบบนี้เธอไม่เคยได้ยิน

“ก็ทำนองนั้นค่ะ เรียกว่านักจัดงานศพเลยนะคะ จัดตามความต้องการของเราเลยคะ ไม่แพงด้วย เพราะเขาถามว่าเราจะใช้ร้านแถวบ้านไหม เราก็ใช้ร้านดอกไม้

ในชอย ร้านขนมข้างบ้าน คือนักจัดงานคนนี้อยู่ข้างบ้าน
เราเองนะคะ”

“อึ้ย ตีจ้ง” สุณีย์ร้อง “ฉันขอนามบัตรได้ไหม นำ
สนใจดี”

จังหวะนั่นเอง ไตรรัตน์ก็สะกิดมารดา “ไม่ต้อง
หรอกครับแม่ คนจัดอยู่ตรงโน้น” สุณีย์มองตาม เห็น
หญิงสาวใส่แว่นท่าทางเซยในชุดกางเกงดำยื่นมองอย่าง
กลัวๆอยู่นอกศาลา “นั่น อัญ เอ่อ แพนผมเอง”

ไตรรัตน์ก็กลัวว่ามารดาจะสะบัดหน้าเดินผ่านอัญไป
เขาหลับตาปีไม่อยากจะเห็นภาพนั้น แต่เมื่อลืมตาก็เห็นแม่
ของตนก้มมือเรียกหญิงสาวเข้ามา

“เข้ามาสิยะ จะให้ฉันเดินไปหาหล่อนหรือไง”

อัญเดินเข้ามาสวัสดี อีกฝ่ายรับไหว้และมองตั้งแต่
หัวจรดเท้า

“เจอก็ดีแล้ว อยากรู้ก่อนนะ แต่มันมีดคำแล้ว
ในวัดยุงชุม ฟุ้งนี้เที่ยงมากินข้าวกลางวันด้วยกัน ว่าง
ไหม”

อัญมองไตรรัตน์แล้วตาโต รีบพยักหน้าหงิกๆ
“วะ...ว่างคะ” ทั้งที่ความจริงไม่ว่าง แต่นี่มันโอกาสทอง
ฝั่งเพชร ต้องรีบคว้าไว้

“ดี ไป ตาต้อม” สุณีย์หันไปพูดกับบรรณีย์ “พุ้งนี้
ฉันก็จะมา ฉันจะรับเป็นเจ้าภาพ วันเผาก็จะมาด้วย”
หากไม่มีเพื่อนคนใดมา สุณีย์จะมาเอง วิภาณีเธอเป็น
เพื่อนคนเดียวก็เท่ากับยี่สิบคน เธอแน่แหละ

วรรณิและญาติคนอื่นๆยกมือไหว้ท่วมหัว สุนิย์มองอัญชิวรอบแล้วเชิดหน้าเดินไปที่รถ เมื่อขึ้นรถสตาร์ทเครื่อง เปิดเครื่องปรับอากาศแล้ว เธอจึงเอ่ยกับลูกชายว่า “ไม่เห็นจะสวย คิดยังไงถึงเอาเป็นแฟนดารานางแบบไม่รู้จักเอา” สุนิย์ยังพูดเสียงค่อนข้าง

“ก็เขาเคยเป็นเพื่อนสมัยมหา'ลัย แล้วคุณแม่ใช้ผมมางานศพบ่อยๆ เลยเจอกันบ่อย”

“ฉันใช้แกไปบ่อยขนาดนั้นเสียวระะ ถ้าเยอะขนาดนั้น ลูกค้าเราตายเรียบ ไม่เหลือให้ทำธุรกิจแล้ว งานศพทั่วกรุงเทพฯ แม่นี้รับเหมาจัดคนเดียวหรือไง อย่มาเว่อร์”

“พูดแล้วจะหาว่าไม่ครบ แต่ยี่สิบเปอร์เซ็นต์เสียว” ไตรรัตน์ไม่ต้องเล่าเรื่องละเอียดอ่อนกว่านั้น มันไม่ใช่เรื่องที่ลูกชายจะพูดกับมารดา เขาไม่ต้องเล่าว่างานศพเหล่านั้นมีเพื่อนของเขา มีคู่ค้าที่อายุยังน้อยรวมอยู่ด้วยหลังจากงานเหล่านั้น เขารู้สึกว่าโลกที่เขาอยู่ช่างประมาทนัก

สุนิย์พยักหน้า ตัวตนของหญิงสาวคนนั้นสะท้อนผ่านดอกไม้ ในคำถามและการจัดงานตามความประสงค์ของวิชา ไม่ต้องพูดก็เข้าใจ

“คุณแม่ไม่คัดค้านเราแล้วใช่ไหมครับ” ลูกชายถามคุณสุนิย์เชิดหน้า ไว้ฟอร์ม

“ก็ค่อยๆ ก่อน ธุรกิจนี้มันน่าสนใจ พงษ์นี่บอกแม่นั้นเอาคอมพิวเตอร์หรือโบรชัวร์อะไรมาหน่อยนะ เผื่อจะลงทุนด้วยกัน เราอาจจะได้ต่อยอด เปิดบริษัทอีกแบบทำทางจะกำไรดี ยายวินีนี้เป็นเพื่อนที่ดีจริง” สุนิย์ก็ไม่

สามารถบอกลูกชายได้เช่นเดียวกันว่า เฝื่องานแม่เอง
เอ งานเราจะใช้โปรเจ็กเตอร์แปลบทสวดเลยดีไหม ถ้า
เพื่อนฝรั่งก็ต้องแปลภาษาอังกฤษด้วย ไม่ได้ๆ ถ้าเป็น
งานเราจะไม่ให้มาคุยเล่นเรื่องคนโน้นคนนี้หรือก ต้องคุย
เรื่องของฉันทสิ เรื่องอะไรละ งานของฉันท ลูกของฉันท

ตัวของฉันท...

“ไม่น่าเชื่อว่าแม่จะยอมมางานศพตั้งสามวัน สงสาร
เขาหรือครับ” ไตรรัตน์เปรยขณะออกรถ

สงสาร...ใช้กับคนที่ต่ำต้อยกว่า ตอนวิภาามีชีวิตสุณีย์
อาจใช้คำนั้น แต่ตอนนี้เธอไม่ได้สงสาร

“นั่นเพื่อน...” เธอบอก คำสุดท้ายกลืนหายไป
ในลำคอ คำที่ตอนวิภาามีชีวิตเธอไม่เคยบอก ไตรรัตน์จึง
ไม่พูดอะไรต่ออีกเลย

เขารู้ว่าเป็นวิธีบอกของแม่

เมื่อส่งมารดาแล้วไตรรัตน์ขับรถออกมาอีกรอบ เขารู้ว่า
เธออยู่แถวๆ นั้นนั่นแหละ เสร็จจากวัดหนึ่งก็ไปต่ออีก
วัดหนึ่ง

ไตรรัตน์อดตลกปนสมเพชตนเองไม่ได้ ที่สำหรับ
คู่ของเขา วัดในยามค่ำคืนคือที่ออกแดด

เขามองไปรอบตัว วัดนี้ค่อนข้างใหญ่ เป็นที่รู้จักของ
คนในละแวกนั้น ไฟประดับจึงสว่างและสวยงามกว่าวัด
ที่จัดงานของวิภา ซอฟ้าใบระกาสะท้อนไฟสปอตไลท์
งามเด่นกลางท้องฟ้าสีดำ ประตูดุโบสถหลังใหญ่ปิด

ไปแล้ว แต่ศาลาเปิดโล่งที่ประดิษฐานพระพุทธรูปและ
รูปปั้นพระสงฆ์ที่คงเป็นอดีตเจ้าอาวาสยังสว่างไสว
พวงมาลัยแขวนอยู่เต็มแท่นบูชา ฐูปยังส่งควันตลบ
เทียนลั่นหักดับมอด แต่บางเล่มยังติดอยู่ เปลวไฟไหว
ระริกตามแรงลม

นั่นไง เธออยู่นั่น เพิ่งเดินออกจากศาลาสามซึ่งมี
ผู้คนมากมาย

“ทำไมไม่อยู่กับแม่ล่ะ” อัญญาถามเขาเสียงตำหนิ
“เพื่อนเสีย ไม่น่าให้ท่านอยู่คนเดียว”

“แม่ไล่ผมออกมาเอง” ไตรรัตน์แก้ตัว เมื่อถึงบ้าน
คุณสุนีย์ก็ปิดห้องเงียบจริงๆ

“เป็นไงบ้าง แม่ผม แรงไหม” เขาพูดเสียงเบา
และเกรงใจ หญิงสาวยิ้มบางและส่ายหน้า

“ไม่แรงหรอก เทียบกับ...หลายๆคน แม่ด้อมเป็น
นางฟ้าไปเลย” อาซีพออย่างเธอเจอธาตุแท้ของคนมา
ทุกประเภท

ไตรรัตน์หัวเราะเบาๆ และเดินเคียงคู่หญิงสาวไปที่
ศาลาเล็ก ทั้งสองไม่จุตรูป แต่พนมมืออธิษฐานอยู่นาน
เมื่อกราบพระสามครั้งเสร็จ ไตรรัตน์หันมาบอกเธอ
“ขอให้พรุ่งนี้ราบรื่นนะ” เขามองเธออย่างอ่อนโยน

หญิงสาวยักคิ้วลือตาทำหน้าเก้ “ไว้ใจเหอะ ถ้า
แม่ด้อมได้รู้จักอัญญาอย่างลึกซึ้งถึงก้น ต้องรักอัญญาแน่นอน
อัญญาเอาใจคนแก่เก่ง”

“คนแก่เข้าใจคนแก่ด้วยกันใช่ไหม” ชายหนุ่มล้อ

อัญตีแขนเขาแรง ล้ออะไรไม่ล้อ ล้อผู้หญิงเรื่องอายุ
เขาหัวเราะ “แล้วผมจะคอยดู”

หากพวงนี้ราบรื่น หากได้แต่งงาน ได้อยู่ด้วยกัน
จะได้เจอหน้ากันตอนเช้าเสียบ้าง ไม่ใช่เจอกันแต่ในวัด
กลางค้ำกลางคั่นแบบนี้

“งานศพนี้จัดง่ายขึ้น เพลงเดิมๆ โลงเดิมๆ ดอกไม้
เดิมๆ สบายชะมัด” ไตรรัตน์ไม่ได้ดูถูก แต่รู้สึกที่
งานที่จัดเหมือนเดิมได้นี้แสนจะสะดวก ต่างจากงาน
แพชั่นโชว์ของเขา กว่าที่จะจัดได้แต่ละรอบ เขาแทบ
เดินเข้าโรงพยาบาลประจำ

“ทำให้แตกต่างทั้งที่เหมือนเดิมยากกว่าอะ” อัญตีอ่อน
แล้วก็ขะขັก “แต่แน่ใจหรือ ที่แม่ด้อมคัดค้านก็มีเหตุผล
นะ อัญไม่อยากจะให้ด้อม...เอ่อ...เสียชื่อเสียง”

“ถ้ารู้อย่างนี้แล้ว อัญจะเลิกทำงานนี้ไหมล่ะ” เขา
มองเธอตาวาว

“มันสำคัญ” เธอก้มหน้าพูดเสีงเบา

“มีอะไรจะสำคัญกว่าความรัก อาชีพนี้มันเศร้า หดหู่
จะตาย ถ้าเลิก แม่อาจจะยอมรับอัญได้ง่ายขึ้น” เสีง
ไตรรัตน์ห้วนล่อม

อัญมองเขา เธอเงยไปนานและยิ้ม “แม่ยอมรับ
แต่ลูกชายจะทิ้งนะสิ”

เขายิ้มเช่นกันที่เธอรู้ทัน “ถ้าสักวันผมทิ้งอัญไปหา
นางแบบ อัญจะทำยังไง”

“ก็เสียใจ ร้องไห้ แล้ว...”

“แล้ว...” ชายหนุ่มเลิกคิ้ว

“ก็จบ ไม่ยุ่งไง ก็คงด่าบ้าง แล้วก็...ไม่รู้แล้วแฮะ”
เธอยกไหล่

“ไม่คิดจะทำมากกว่านั้นหรือ แบบว่าแย่งผมกลับมา
ไปตบนางแบบ ประจานออกสื่อ” เขาเค้นถามต่อ

“ถ้ามาก็ยินดี ถ้าไปก็ไม่ไล่ตาม” หญิงสาวบอกและ
ชี้เข้าไปในศาลา “ทำงาน กิน แล้วก็นอน ก่อนนอน
พยายามล้างจานให้เสร็จก่อน เพื่อไม่ได้ตื่น จะได้ไม่ต้อง
มีใครมาล้างแทน แค่นั้นก็พอ โลกนี้ไม่มีอะไรยุ่งยากหรอก
เหมือนน้ำวิกับเจ้าสัวในงานนี้ไง”

“ผมพูดเล่น ไม่ต้องเลิกทำงานนี้หรอก มันดีออก”
เขายิ้มให้หญิงสาว

เขารักเธอ

สุนีย์หาเบอร์รี่ในโทรศัพท์ เธอรู้ว่าเบอร์รี่นั้นจะไม่มีคนรับ
แต่ก็ยังกด เสียงสัญญาณดังเนิ่นนานจนถึงบริการ
ฝากข้อความ “สวัสดิ์ค่ะ วิภาค่ะ ขณะนี้ฉันไม่ว่างรับสาย
ถ้ามีอะไร กรุณาฝากข้อความหลังเสียงสัญญาณ”

بيب

สุนีย์بيبโทรศัพท์

“วิ” เสียงสั้นครือเรียก

“วิ” คิดถึง

“วิ” ได้ยินไหม

“วิ” ออยากเจอ

“จ๊”

บางคนอาจไม่เคยจัดงานวันเกิด งานแต่งงาน งานฉลอง แต่ทุกคนจะได้จัดงานนี้อย่างเท่าเทียม

งานศพไม่ใช่เรื่องของคนตาย แต่เป็นเรื่องของคนเป็น งานศพแสนจะวุ่นวายแต่ช่วยให้คลายความเศร้า กรุงเทพฯมีงานศพเป็นกิจกรรมยามเย็นทุกหนแห่ง งานศพไทยฟังพระสวด งานมุสลิมต้องรื้อฝัง งานศพคริสต์มีผู้พูดไว้อาลัย งานศพจีนมีสะพานทอดยาวไปยังโลกหน้า คนนำทางวิญญาณ และเสียงซอรำให้

คนในโลงศพนั้นเราไม่รู้จัก เรามาบอกว่าเสียใจด้วย คนในโลงศพนั้นเรารู้จัก เรามาบอกว่า...มากมาย ไม่รู้จบ และหวังว่าจะมีคนมาบอกเราเช่นนั้นเหมือนกัน

।
।
।